

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku J. J. i T. J.
przy uczestnictwie I. spółki z o.o. w W.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 lipca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 16 maja 2019 r., sygn. akt [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od wnioskodawców na rzecz uczestnika postępowania koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 240 (dwieście czterdzieści) zł.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy J. J. i T. J. domagali się ustanowienia na rzecz uczestnika R. sp. z o.o. z siedzibą w W., na bliżej opisanej, stanowiącej ich własność nieruchomości, służebności przesyłu o wskazanej przez wnioskodawców za jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 640 611 zł. Postanowieniem z dnia 9 marca 2018 r. Sąd Rejonowy w P. oddalił wniosek, zaś postanowieniem z dnia 16 maja 2019 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację wnioskodawców od

tego orzeczenia. W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawców od postanowienia Sądu drugiej instancji należy przypomnieć, że skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Wnioskodawcy oparli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na istnieniu istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego przejścia uprawnień wynikających z decyzji wydanej na rzecz przedsiębiorcy przesyłowego na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (jedn. tekst: Dz.U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64 ze zm., dalej u.z.w.n.) na rzecz następcy prawnego przedsiębiorcy przesyłowego w przypadku sukcesji singularnej (zbycia przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55² k.c.).

W nawiązaniu do tak sformułowanej przyczyny kasacyjnej należy przypomnieć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju nauki prawa i orzecznictwa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien

sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu przez sąd powszechny zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy (por. art. 390 § 1 k.p.c.); przedstawić pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, wykazać trafność preferowanego sposobu rozstrzygnięcia zagadnienia, a także wykazać, że zostało ono rozstrzygnięte przez Sąd drugiej instancji w sposób wadliwy, a przy tym rzutujący na wynik sprawy..

Przedstawione przez skarżących zagadnienie nie spełnia przytoczonych wyżej wymagań. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wprawdzie dostrzegli, że podniesione przez nich wątpliwości na tle wykładni przepisu art. 35 u.z.w.n. zostały rozstrzygnięte w uchwale z dnia 6 czerwca 2014 r., III CZP 107/13 (OSNC 2015 r., nr 3, poz. 29), ale stanowisko to uznali za nie dość szczegółowe w aspekcie odnoszącym się do sukcesji singularnej tytułu prawnego do urządzeń przesyłowych (zbycia przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55² k.c.) i stąd wymagające pogłębienia. W przywołanej uchwale z dnia 6 czerwca 2014 r. Sąd Najwyższy uznał, że jeżeli przedsiębiorca będący właścicielem urządzeń wymienionych w art. 49 § 1 k.c. wykonuje uprawnienia wynikające z decyzji wydanej na rzecz jego poprzednika prawnego na podstawie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r., właściciel nieruchomości nie może żądać ustanowienia służebności przesyłu. W jej uzasadnieniu podkreślono, że uchylenie ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości nie pozbawia mocy wiążącej decyzji wydanej na podstawie objętej nią regulacji, a na uprawnienie objęte tymi decyzjami może powoływać się przedsiębiorca, który w związku z tymi decyzjami zainstalował urządzenia przesyłowe, a także każdy kolejny przedsiębiorca, który uzyskał tytuł prawny do tych urządzeń i jest odpowiedzialny za ich eksploatację oraz utrzymanie (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2014 r., III CZP 107/13, OSNC 2015 r., nr 3, poz. 29). Wbrew twierdzeniom skarżących, obecnie za ugruntowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego należy uznać stanowisko, że trwałość skutków decyzji administracyjnych wydanych na podstawie art. 35 ust. 1 u.z.w.n. dotyczy zarówno podmiotu będącego właścicielem nieruchomości w dniu jej wydania, jak i każdego kolejnego właściciela, a na uprawnienie do korzystania z nieruchomości w zakresie określonym w art. 35 ust. 2 u.z.w.n. może

powołać się każdy kolejny przedsiębiorca, który uzyskał tytuł prawny do urządzeń przesyłowych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2007 r., II CSK 156/07, OSNC 2008, nr 9, poz. 103, z dnia 17 grudnia 2008 r., I CSK 171/08, OSNC 2010, Nr 1, poz. 15, z dnia 4 lipca 2014 r., II CSK 551/13, OSNC 2015 r., Nr 6, poz. 72, z dnia 22 kwietnia 2015 r., I CSK 717/14, nie publ., z dnia 18 maja 2015 r., III CZP 32/15, nie publ.; z dnia 20 stycznia 2017 r., I CSK 179/16, nie publ.). Mając na uwadze powyższe należy uznać, że wątpliwości podniesione przez skarżących nie stanowią istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.